

Летопис

Православног богословског факултета академске 2010/2011. године

- декан: др Иринеј Буловић
- продекан за науку: др Богољуб Шијаковић
- продекан за наставу: др Ксенија Кончаревић
- продекан за финансије: др Радован Биговић
- секретар: Василије Војводић.

Наставно особље

- редовни професори: др Иринеј Буловић, др Богољуб Шијаковић, др Предраг Пузовић, др Радомир Поповић, др Игнатије Мидић, др Ксенија Кончаревић, др Радован Биговић;
- ванредни професори: др Драган Протић, др Владан Перишић, др Ненад Милошевић, др Илија Томић, др Родољуб Кубат, др Максим Васиљевић;
- доценти: др Зоран Крстић, др Давид Перовић, др Драгомир Сандо, др Дражен Перић, др Порфирије Перић, др Зоран Ранковић, др Владимир Вукашиновић, др Предраг Драгутиновић, др Богдан Лубардић, др Раде Кисић;
- наставници страног језика: мр Ивана Кнежевић, Ана Лупуловић;
- асистенти: мр Зоран Јелисавчић, др Драган Ашковић, мр Драган Каран, мр Драган Радић, мр Здравко Јовановић, мр Владислав Пузовић, мр Србољуб Убипариповић, мр Предраг Петровић, мр Зоран Деврња, мр Владан Таталовић, мр Јелена Фемић-Касапис, Богдана Николић, Марко Вилотић, Андреј Јефтић, Златко Матић;
- асистенти-приправници: мр Сава Милин, мр Милосав Вешовић.

На Православни богословски факултет Универзитета у Београду, 23. јуна 2011. године, примљен је др Раде Кисић на место доцента за основе протестантске теологије.

Дана 1. октобра 2011. године, пензионисао се др Драган Милин, редовни професор на катедри за Стари завет и јеврејски језик.

Административно особље

- управник Службе општих послова: Славица Зељковић
- референт за радне односе: Мира Бришевић
- стручни сарадник за међународну сарадњу: Петар В. Шеровић
- архивиста: Светлана Војновић
- секретарица у кабинету декана и продекана: Александра Илић
- дактилограф: Радмила Шеган

Служба за студентска питања

- шеф Службе за студентска питања: Јово Калинић
- референт за последипломске студије и стручни сарадник за организацију наставе и научног рада: Маја Јовановић
- референт за студентске послове и организацију наставе: Дражен Ракић
- виши референт за студентске послове: Весна Скоруп
- референт за студентска питања: Љиљана Ајдуковић

Служба за финансијске и материјалне послове

- шеф Службе за финансијске и материјалне послове: Анка Копривица-Николић
- референт за обрачун зарада: Радмила Мирковић
- службеник: Милан Ајдуковић
- информационо-документациони центар: Владимир Аћимовић
- одсек за издаваштво: Никола Лечић, Иван Јовановић
- техничко одељење: Владимир Кнежевић
- библиотека: Саша Пајковић, управник; Маја Аћимовић, Татјана Сајловић, Зорица Брадић
- старешина капеле: др Владан Перишић
- управник студентског дома: др Родољуб Кубат

Из студентске службе

На Православном богословском факултету одржана су два пријемна рока и то 29. маја 2011. године и 6. септембра 2011. године. У академској 2010/2011.

години, Православни богословски факултет студира 1518 студената, 14% је особа женског пола. На буџету је 632 студента. Прву годину – практични смер је уписало 70 студената који су на буџету (10% је особа женског пола) и 31 самофинансирајући студент (19% је особа женског пола); општи смер уписало је 80 студената који су на буџету (9% је особа женског пола) и 26 самофинансирајућих студената (12% је особа женског пола). На буџету је 117 студената уписало другу годину, 149 студената трећу годину, а четврту годину 101 студент. Апсолвената на буџету је 116.

На мастер студије, I година, уписала су се 63 студента (11% је особа женског пола) и то 21 студент на практични смер и 42 студента на општи смер. Другу годину мастер студија студирају 44 студента.

На докторске студије уписао се максималан број кандидата, ове године то је 10 дипломираних студената, од којих је једна особа женског пола. На докторским студијама су 44 студента.

Одбрана научних радова

Магистрирали

– Срђан Рољић је одбранио магистарску тезу са темом „Покајање као егзистенцијална претпоставка спасења човека у богословској мисли оца Јустина Поповића“, 10. марта 2011. године.

– Макариос Мавројанакис, „Поклоничка литургијска форма храма Васкрсења Господњег у Јерусалиму – историјско-телтургијско богословско разматрање“, 4. јула 2011. године.

Дипломирали

Од 1.10.2010. до 30.09.2011. године на Православном богословском факултету дипломирало је 225 студената.

Издаваштво

Академска 2010/2011. година нарочито ће остати упамћена по великом броју објављених радова. Поред периодичних часописа који су објављени: Богословље, Philotheos, Српска теологија у двадесетом веку, Библиографија српске теологије, Библиографија српске философије, Вероучитељ у школи, Стил, Логос, Исламобалканика, објављене су и монографије наших еминентних научних радника.

Издања у 2010. години

- Предраг Драгутиновић, *Увод у Нови завети*
- Илија Томић, *Јудејске верске заједнице у античко доба*
- Радисав Маројевић, *Хришћанска онтологија личности и феноменологија субјективности*
- Фемић-Касапис, Ј. *Порекло термина ΦΥΣΙΣ, ΟΥΣΙΑ и ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ и њихов семантички развој од најранијих имена до црквених оца*
- Максим (Васиљевић), *Светости: божанска и људска*
- Ненад Ристовић, *Хришћанство и античко наслеђе*
- Мирослав Поповић, *Српска краљица Јелена између римокатоличанства и православља*
- Патријарх Кирил, *Слобода и одговорност: у изрази за хармонијом*
- Владан Перишић, *Са теолошке тачке гледишта*
- Герхард Подскалски, *Средњевијековна теолошка књижевност у Бујарској и Србији 865–1459*
- Герхард Подскалски, *Теологија и философија у Византији*
- Драган Новаковић, *Државно законодавство о Православној Цркви у Србији од 1804. до 1914. године*
- Богољуб Шијаковић и Александар Раковић, *Универзитет и српска теологија*
- Богдан Лубардић, *Философија вере Лава Шестова: айофайичка деконструкција разума*
- Зборник: „Античка култура, европско и српско наслеђе“
- Павле Кондић, *Патријарх српски Гаврило-Живимо у светињи и слободи*
- Павле Кондић, *Древнохришћанско и светосавско наслеђе у Црној Гори*
- архимандрит Тихон (Ракићевић), *Икона у литургији*
- Драган Стојановић, *Енергија сакралној уметности*
- Светозар Радојчић, *Старо српско сликарство*
- Милош Црњански, *Ембахаде*
- Зборник: „Свети Сава књижевник и књижевни јунак“
- Ханс Кремер, *Кришка херменеутика*

Издања у 2011. години

- Ксенија Кончаревић, *Руски језик у теологији*
- Ромило Кнежевић, *Време и знање: теолошко читање Марсела Прусија*

- Ненад Идризовић, *Анђичка схваћања о живојинијама у Шестогневу Св. Василија Великог*
- Томислав Бранковић, *Пројесћанјске заједнице у Јујославији*
- Драган Новаковић, *Државно законодавство о Православној Цркви у Србији од 1804. до 1914*
- Сергеј Булгаков, *Јање Божије*
- Славко Крстајић, *Тражење Боја душом*
- Радмила Радић, *Живој у временима: Пајријарх Гаврило (Дожић) од 1881. до 1950*
- Дарко Ђого, *Христос, Митос, Есхајон*
- Давид Перовић, *Пројаве хришћанској ејоса у домосјроју сјасења, кроз личност, и у бојословљу*
- Предраг Пузовић, *Монашка школа у манасјиру Раковица*
- Јован Ђулибрк, *Историојрафија холокаустја у Јујославији*
- Ненад Милошевић, *У Духу и Истјини*
- Богољуб Шијаковић, *Ојледање у конјекстју (II дојуњено издање)*
- Мирјана Татић Ђурић, *Сјудије о Христју*
- Коста Симић, *Песникиња Касијана*

Активности

У академској 2010/2011. години, извршена је измена и допуна Статута Православног богословског факултета.

Након више ургенција, извршена је и исправка уверења о акредитацији докторских студија.

Потписан је меморандум о разумевању између Православног богословског факултета и Исламског државног универзитета Сијариф Хидајатулах, Џакарта, у вези са сарадњом у настави и истраживању.

Иницијативом декана и деканског колегијума основан је Актив за научни подмладак и друштвено-културне делатности чији је координатор др Богдан Лубардић, доцент на катедри за философију. Главни задатак Актива представља унапређење друштвено-културног живота студената као и стварање механизма за остваривање предлога, пројеката и потреба студената ове високошколске богословске институције. Око 50 студената је успело да пружи солидан допринос остварењу главних циљева и задатака Актива. Они су успешно промовисали потенцијал и утврдили углед нашег факултета. У оквиру Актива утемељене су редовне научно-културалне три-

бине и покренуте тематске екскурзије са харитативно-хуманитарним аспектом. Такође су основане нове спортске секције, а шаховски и фудбалски клуб су подржани у својим активностима и успесима. Основана је и кино-позоришна секција.

У зависности од тематског оквира, Актив је успоставио два типа трибина: – „Целомудреност“, трибине на којима се тематизују теме из области теологије, философије, науке и уметности. Своја критичка гледишта излажу еминентни теоретичари и културални посленици;

– „Лица и књиге“, трибине на којима своје књиге представљају еминентни теоретичари и културални посленици.

Трибине „Целомудреност“

– др Бојан Јовановић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Нишу, одржао је предавање под насловом: „Хришћанство и култура: аскетски аспекти“ (21.04.2010);

– др Ирина Деретић, доцент Филозофског факултета Универзитета у Београду, одржала је предавање под насловом: Зашто Диотима саопштава истину о Еросу или о еросу и философији у Платоновој „Гозби“ (17.05.2010);

– др Џон Бер, професор патристике и декан Академије „Свети Владимир“ у Њујорку, одржао је предавање под насловом: „Изазов наше прошлости и испитивање прошлости“ (11.10.2010);

– др Џон Бер, професор патристике и декан Академије „Свети Владимир“ у Њујорку, одржао је предавање под насловом: „Задаци православне теологије у 21. веку“ (14.10.2010);

– др Мило Ломпар, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, одржао је предавање под насловом: „Религиолошке и културолошке теме у мисли и делу Милоша Црњанског“ (03.11.2010);

– др Миша Ђурковић, виши научни сарадник Института за европске студије, одржао је предавање под насловом: „Хомосексуализам и проблеми глобализације“ (17.11.2010);

– др Виктор Каstelани, професор Универзитета у Денверу, одржао је предавање под насловом: „Кога кривити: богови, судбина и слобода у античкој грчкој трагедији“ (09.12.2010);

– архимандрит Василије Гондикакис, бивши игуман манастира Иви-рон, одржао је предавање под насловом: „Разговори на духовне теме“ (16.12.2010);

– Милош Кнежевић, (гео)политиколог и правник, одржао је предавање под насловом: „Православље и геополитика“ (23.12.2010);

- брат Ришар, монах братства манастира у Тезеу, одржао је предавање под насловом: „Тезе – место где се хришћани моле и сусрећу“ (16.02.2011);
- музичка реп-група, „Београдски синдикат“, одржала је предавање под насловом: „Утицај популарне културе на развој појединца и друштва“ (22.02.2011);
- др Предраг Чичовачки, професор на римокатоличком Хоули Крос колеџу у САД, одржао је предавање под насловом: „Глобализам и светска криза“ (09.03.2011);
- мр Ђорђе Вукадиновић, предавач на Филозофском факултета у Београду, одржао је предавање под насловом: „Отпорност националног идентитета под притиском медијске и политичке манипулације“ (25.05.2011).

Трибине „Лица и књиге“

- др Свилен Тутеков, доцент на катедри за Хришћанску етику Православног богословског факултета у Великом Трнову, представио је своју књигу под насловом: *Добродетелџа заради истинџа* (17.04.2011);
- дана 27. маја 2010. године представљена је књига *Букџиње* покојног академика Николе Милошевића. Трибина је уприличена поводом дара који је Православни богословски факултет добио вољом породице покојног академика. Нашој високошколској установи поклоњен је легат Николе Милошевића који се састоји од његове личне библиотеке и архивске грађе у којој су Милошевићеви рукописи, писма и белешке. Комплетан процес задобијања, преноса и ускладиштења легата резултат је ангажовања чланова Актива, нарочито г. Марка Делића. О књизи „Букџиње“ су говорили др Богдан Лубардић и др Мило Ломпар, а о херменеутици Николе Милошевића постдипломац Марко Делић.
- др Вера Јанићијевић, наставник философије у пензији, представила је своју књигу под насловом: *Лексикон визанџијске философије* (10.05.2011);
- др Милан Брдар, виши научни сарадник Института друштвених наука, представио је своју књигу под насловом: *Филозофија у Дишановом џисоару – џистмодерни џресек двадесетовековне философије* (10.05.2011).

Тематске екскурзије

Унутар поља редовних делатности Актив за научни подмладак и друштвено-културне делатности организује тематске екскурзије које по правилу резултирају одређеним хуманитарним акцијама:

– дана 23. априла 2010. Актив за научни подмладак организовао је дводневно путовање на Косово и Метохију. Администратору епархије рашко-призренске, епископу Атанасију Јевтићу, приложен је новац од продаје студентског часописа „Логос“ ради помоћи деци из метохијских школа; тим поводом, делегација студената Православног богословског факултета боравила је у Грачаници, Бабином Мосту близу Косова Поља и, приликом повратка у Београд, манастиру Студеници, односно у храму Пресвете Богородице у Тополи.

– дана 09. маја 2010. Актив за научни подмладак организовао је одлазак студената на обележавање сећања на жртве геноцида у Меморијалном парку „Јајинци“.

– дана 14. јула 2010. Актив за научни подмладак подузео је први организовани одлазак студената Православног богословског факултета у манастир Ћелије, а поводом празника светог Јустина Ћелијског.

– дана 06. новембра 2010. Актив за научни подмладак организовао је одлазак у Старачки дом у Шапцу (са посетом Мишару); у предграђу Шапца, где се Дом налази, студенти су пажљиво угошћени и поздрављени од стране управника г. Милана Поповића и особља Дома; потом, током вишечасовног боравка, студенти су уприличили пригодан музички програм (уз ангажовање хора Православног богословског факултета); после боравка у старачком дому, Актив је посетио легендарна места српске историје: Текериш и Косанин Град на Церу, где је уприличен и парастос; након тога, посећен је манастир Радовашница где су сви студенти са братством манастира учествовали у вечерњој служби; потом се приступило трпези љубави коју је припремило братство манастира, а том приликом у име факултета игуману Николају предат је одговарајући прилог.

– дана 07. априла 2011. Актив за научни подмладак организовао је одлазак студената Православног богословског факултета у манастир Ћелије, а поводом празника Благовести, као и рођења и упокојења светог Јустина Новог Ћелијског.

– дана јуна 2011. Актив за научни подмладак организовао је одлазак у студената Православног богословског факултета у манастир Ћелије и тамо, благословом епископа Милутина, уз свесрдну помоћ игуманије Гликерије – својим трудом, на основу независно прикупљених финансијских средстава, утемељили спомен сто од пуног храстовог дрвета и челичних профила, на постаменту од камења, које су чланови Актива сакупили у кориту реке Градац. Рад је трајао два пуна дана, и успешно је приведен крају. Напослед-

ку чланови Актива за научни подмладак уградили су у сто и спомен плакету на којој пише: „“. За столом може да седи преко 10 особа.

Гостовања и предавања

На Православном богословском факултету Универзитета у Београду настављена је традиција да предавања држе и гостујући професори:

– дана 9. децембра 2010. године професор Виктор Кастелани из Денвера, САД, који је члан Матице српске и инострани члан редакције Зборника МС за класичне студије, као гост Друштва за античке студије Србије, одржао је предавање под називом: „Whom to Blame? Fate, Olympus, and Human Freedom in Ancient Greek Tragedy“ (са симултаним превођењем).

– дана 15. децембра 2010. године поводом 90-годишњице уједињења покрајинских цркава у Српску патријаршију, 90-годишњице деловања Православног богословског факултета Универзитета у Београду и 200-годишњице Богословије Доситеја Обрадовића, Свету архијерејску литургију служио је Његова Светост господин Иринеј, патријарх српски, уз саслуживање и присуство епископа бачког Иринеја, епископа умировљеног захумско-херцеговачког Атанасија, епископа врањског Пахомија, епископа тимочког Јустина, епископа викарног Порфирија и великог броја свештеника и ђакона.

После Свете литургије, у 11 сати је почела свечана академија коју је отворио декан Православног богословског факултета, Његово преосвештенство господин Иринеј, епископ бачки. Срдачном добродошлицом поздравио све присутне госте, професоре и студенте. На свечаној академији присутнима су се обратили Његова Светост патријарх Иринеј, министар просвете Жарко Обрадовић, проректор за финансије и организацију Универзитета у Београду Невенка Жаркић Јоксимовић, академик Чедомир Попов, продекан Кијевске духовне академије Алексеј Пентковски, декан Богословског факултета у Љубљани Станко Герјуљ, игуман манастира Ивициона на Светој Гори Василије Гондикакис. Серију предавања о значају уједињења Српске цркве као и о српским патријарсима XX века, значају богословља код Срба, задацима савремене православне теологије одржали су: декан Православног богословског факултета епископ др Иринеј, митрополит Амфилохије, академик Драгољуб Живојиновић, умировљени епископ Атанасије и епископ браничевски др Игнатије. Свечаност је својим присуством употпунио мешовити хор Православног богословског факултета под вођством ђакона мр Драгана Ашковића. Присутни су још били и гос-

пода епископи зворничко-тузлански Василије, шумадијски Јован, врањски Пахомије, јегарски Порфирије, министар вера господин Богољуб Шијаковић, надбискуп београдски господин Станислав Хочевар, апостолски нунције у Републици Србији господин Орландо Антонини, секретар исламске заједнице Србије Елдин Ашћерић и бројни гости. После паузе настављена су предавања о српским патријарсима у XX веку која су изrekli проф. др Ксенија Кончаревић, мр Александар Раковић, др Вељко Ђурић, др Радмила Радић, др Предраг Пузовић, др Радомир Поповић, др Иринеј Буловић. По завршетку свих предавања уследило је одржавање округлог стола и промоција књиге министра др Богољуба Шијаковића и мр Александра Раковића под насловом: „Универзитет и српска теологија - историјски и просветни контекст оснивања Православног богословског факултета у Београду“.

– дана 17. децембра 2010. године високопреподобни архимандрит Василије Гондикакис, игуман манастира Ивирон на Светој Гори, богослов поштован широм Православља и аутор књиге „Света Литургија - откривење нове твари“, одржао је предавање које је свима присутнима у амфитеатру: професорима, студентима и људима жељним речи истине дало одговоре на бројна питања савременог хришћанства.

Надахнуте речи Ивиронског Старца преводили су Његово преосвештенство епископ бачки др Иринеј, декан Православног богословског факултета Универзитета у Београду, и преосвећени епископ јегарски др Порфирије.

– дана 27. јануара 2011. године одржана је Светосавска академија. Прослава Светог Саве, првог архиепископа српског, отпочела је празничним бденијем служеним у навечерје празника у факултетском параклису Светог Јована Богослова. Свету литургију на дан празника служио је Његово преосвештенство епископ бачки г. Иринеј, декан Православног богословског факултета Универзитета у Београду. Светој литургији и Савинданској академији присуствовали су Његова Светост патријарх српски г. Иринеј, надбискуп београдски г. Станислав Хочевар, апостолски нунције у Републици Србији г. Орландо Антонини, представници Универзитета у Београду на челу са прокатором проф. др Недом Бокан и деканима већег броја факултета, декани теолошких факултета у Загребу и Љубљани, као и остале многобројне званице, професори, бивши и садашњи студенти и пријатељи Факултета.

Свечану академију у амфитеатру Богословског факултета отворио је студенски хор под руководством ђакона мр Драгана Ашковића, предавача црквеног појања и музикологије, тропаром Светоме Сави. У наставку смо чули молитву „Оче наш“ на арапском језику коју је изговорио студент Туфик Таијар из Сирије.

Декан факултета, преосвећени епископ бачки др Иринеј, пожелело је добродошлицу гостима и присутне упознао са академским радом Факултета. Светосавску беседу о односу првог архиепископа српског према литургијској традицији и богослужбеној пракси свога доба чули смо од доцента протојереја ставрофора др Владимира Вукашиновића.

У наставку програма академије уручене су дипломе новим магистрима богословља, као и студентима који су дипломирали у протеклој години, а додељене су и награде најбољим студентима. Титулу студента генерације понео је г. Александар Милојков (просек оцена 9,66), а за најбоље дипломске радове награде су уручене Лазару Нешићу за рад под насловом: „Савремено евхаристијско богословље Источне и Западне Цркве – Александар Шмеман и Јозеф Рацингер“, Весни Курјаков за рад: „Учење Римокатоличке и Руске православне Цркве о људским правима“, Валентини Арсеновић за рад: „Откривање Христа као месије у Новом Завету“ (равноправне прве награде) и Ивану Недићу за дипломски рад под насловом: „Пророк Јона у богослужбеном, отачком и могућем савременом тумачењу“ (друга награда). Такође су додељене и награде Виктору Вучинићу за висока постигнућа из предмета историја религије (из фонда покојног професора Лазара Милина), Јелени Вујић за предмет хришћанска етика (из фонда покојног професора Димитрија Димитријевића), као и награде за активно учешће студената у богослужбеном животу.

У току културно-уметничког дела програма наступили су академски музичар Јегор Стрељников, један од најбољих руских гуслара који чува и преноси изворно руско музичко предање, вокални солиста Ивана Мулић и редовни професор Факултета музичких уметности Зоран Мулић, који су извели две композиције: народну песму „Ђелем, Ђелем“ која обједињује све Роме света и композицију господина Зорана Мулића под називом: „Лачо Дел“ (професор Мулић, компоновао је „Литургију светог Јована Златоустог“ на ромском језику која се већ служи у српским храмовима и представља израз настојања за што потпунијом интеграцијом Рома у духовни и културни живот). Музички програм је употпунио и познати уметник Слободан Трукуља. Академија је завршена заједничким певањем Светосавске химне.

– дана 21. фебруара 2011. године отворена је изложба „Буквари и букварска настава у Срба“. Православни богословски факултет Универзитета у Београду као једна од најстаријих и најугледнијих високошколских установа у Србији је, по благослову декана факултета, преосвећеног епископа бачког г. др Иринеја Буловића, домаћин и заједно са Педагошким музејем суорганизатор изложбе „Буквари и букварска настава у Срба“. На отварању изложбе, којем је, поред представника културног, јавног и црквеног живота, присуствовао велики број наставника и студената овог факултета

и ученика средње богословске школе (богословије) на челу са ректором, протојерејем ставрофором др Драганом Протићем, говорили су проф. др Ксенија Кончаревић, продекан за наставу и директор Педагошког музеја Немања Антовић, док је еминентни српски књижевник Горан Петровић, добитник низа престижних књижевних награда у земљи и иностранству, изговорио надахнуту беседу о светосавском наслеђу у нашем језику и култури. Поставку је уредила Бранислава Јордановић, виши кустос – саветник Педагошког музеја у сарадњи са протојерејем ставрофором др Драгомиром Сандом, професором катихетике са педагогијом.

– дана 19. марта 2011. године у организацији Педагошко-катихетског института Православног богословског факултета, а уз подршку Одбора за верску наставу архиепископије београдско-карловачке, одржан је стручни семинар за вероучитеље архиепископије на теме: „Квалитет верске наставе у београдским школама“ и „Закон о основама система образовања и васпитања“. Преко две стотине вероучитеља су се окупили како би сазнали нешто више о истраживањима и циљевима Педагошко-катихетског института, као и да би се боље упознали са законом о основама система образовања и васпитања.

Скуп је отворила др Славица Шевкушић представљајући тим сарадника који су окупљени око Педагошко-катихетског института, као и циљеве Института у наредном периоду. После краћег увода, др Шевкушић је изложила резултате последњег истраживања у вези са квалитетом верске наставе у архиепископији београдско-карловачкој. Ово предавање је отворило плодну дискусију у којој је учешће узео већи број вероучитеља. О циљевима и задацима верске наставе говорио је мр Велибор Мартиновић. Као вероучитељ, господин Мартиновић је изложио како теоријске поставке ове теме, тако и потешкоће са којима се вероучитељи сусрећу, пружајући одређене смернице у превазилажењу конкретних проблема. Докторанд Владета Милин представио се рефератом: „Методи и облици рада у верској настави“, као и „Верска настава из угла ученика“, радом насталим на основу истраживања о квалитету верске наставе у београдским школама. У његовом излагању посебно је било важно негирање „мита“ о добром наставнику који само талентом постиже резултате, јер уз добру и квалитетну обуку, свако може постати адекватан наставник. Овим је јасније указано на неопходност бриге и подршке верској настави, како бисмо будућим генерацијама пружили жив и динамичан приступ вери.

У другом делу семинара своја предавања су одржали представници Министарства вера и дијаспоре: Душанка Шекара, виши саветник, и Владимир Тодић, самостални саветник. Госпођа Шекара и господин Тодић представили су нови Закон о образовању, тј. аспекте Закона који се тичу вероу-

читеља и верске наставе. Њихова излагања била су усмерена на пружање практичних напомена у вези са новим законима који су у припреми, као и на пружање увида у могућност скорог решавања статуса вероучитеља.

Оно што је свакако обележило семинар јесте слобода и искреност са којом су вероучитељи постављали питања, чиме су показали да су препознали установу семинара, као и рад са члановима Педагошко-катихетског института, као „сигурно место“. Говорећи о тешкоћама и изазовима који се пред њих постављају, како у извођењу наставних јединица, тако и у раду са колегама у школама, истакнута је заинтересованост за унапређивање верске наставе. Овако отворен однос између вероучитеља и чланова Педагошко-катихетског тима јесте потенцијал и позив за наредно организовање оваквих семинара као неопходни израз бриге и старања како о верској настави тако и о самим вероучитељима.

– дана 31. марта 2011. године викар патријарха московског, стални члан Светог синода, богослов, патролог, црквени историчар и композитор, Његово високоосвештенство митрополит волоколамски г. Иларион (Алфејев), председник Одељења за спољне црквене односе Московске патријаршије, одржао је предавање на тему: „Православно јединство данас“. Пре почетка овог предавања, Његово преосвештенство епископ бачки г. Иринеј, декан Богословског факултета, у неколико реченица представио је госта и нагласио значај и част коју је он указао Богословском факултету својом посетом и предавањем које ће одржати и поред многобројних обавеза.

Захваливши епископу г. Иринеју на топлим речима добродошлице, митрополит г. Иларион је потом говорио пред препуним амфитеатром овог Факултета на већ поменутој теми. На самом почетку нагласио је потребу јединства Православних цркава као императив који чини потку која држи у свези све православне. Када је, како каже митрополит, у ситуацији да објашњава онима који не припадају Православној цркви њену структуру, он тада Православну цркву описује као конфедерацију помесних цркава без јединственог административног система. Другим речима, Православне цркве немају јединствен административни систем, али поседују јединство. Па ипак, као што су некада Васељенски сабори били одговор на угрожавање јединства Цркве, тако је и наше време донело многе изазове који захтевају детаљнију анализу и потребу за Свеправославним сабором који је у припреми. Двадесети век је био век великих миграција узрокованих распадом Отоманског царства и догађајем Октобарске револуције. Велики покрети становништва, посебно Руса и Грка али и других народа, поставили су одређене проблеме пред Православне цркве, а то је првенствено питање јурисдикција у дијаспори. Поред ових питања, горући проблеми јесу и питања аутокефалије и аутономије али и однос према Екумен-

ском покрету. Сви наведени изазови пред Православну цркву постављају проблем јединства које је угрожено расколима и неразумеванима унутар самих помесних Православних цркава. У вези са овим проблемом, митрополит г. Иларион, није изоставио да спомене и осуди раскол у СПЦ који прави бивши епископ Артемије указавши на заједнички циљ расколника – њихово уједињење и стварање некакве „Православне цркве у сенци“ која би се борила против Екуменског покрета, али и против Свеправославног сабора.

Други део свог излагања митрополит Иларион је посветио екуменском дијалогу, објашњавајући да је тај дијалог мисионарски императив самог Господа Исуса Христа. Сведочење истине није монолог него дијалог кроз који схватамо да смо по неким питањима ближи неправославнима више него што смо мислили, док се по другим мимоилазимо више од очекиваног. У свом излагању митрополит Иларион је указао на различите аспекте дијалога са неправославнима, тј. на другачију природу дијалога са римокатолицима као и специфичности у дијалогу са протестантима. Уколико екуменски дијалог остане уљудан и политички коректан он неће бити у стању да изрази истинску бол раскида међу нама, те је стога неопходан искрен дијалог. Јединство међу православнима јесте темељ нашег квалитетнијег екуменског дијалога.

Митрополит г. Иларион је потом рекао да су односи између Руске православне цркве и Српске православне цркве, као и између наша два истоверна народа, увек били добри. На крају је потврдио да је став Руске православне цркве и руске државе у вези са статусом Косова и Метохије остао непромењен, изражавајући наду да ће наши међусобни односи бити и остати у будућности увек добри.

Излагање митрополита Илариона преводили су Његово преосвештенство епископ бачки др Иринеј, декан Православног богословског факултета Универзитета у Београду, и др Ксенија Кончаревић, редовни професор. – дана 08. априла 2011. године у амфитеатру Православног богословског факултета одржана су три предавања теолога из Индонезије у оквиру Првог међуверског дијалога Србије и Индонезије у Београду од 7. до 9. априла 2011. године, а у организацији Министарства вера и дијаспоре Републике Србије и амбасаде Републике Индонезије у Србији:

– др Маргарета Марија Хендрикс-Риримасе (Протестантска црква): „О изазовима миру: радикализам и нетолеранција“,

– др Херу Пракоса (Римокатоличка црква): „Како се Индонезија бави културолошким и верским различитостима, посебно међу младима“

– проф. др Комарудин Хидајат (исламска заједница): „Промовисање разумевања и сарадње кроз образовање“.

Предавања су била на енглеском језику, са симултаним преводом на српски. Делегацију из Индонезије су чинили, поред амбасадора Самјуела Самсона и ректора Универзитета у Џакарти професора др Комарудина Хидајата, представници различитих верских заједница и просветних институција ове далеке, нама пријатељске земље. Потписан је споразум о сарадњи између Православног богословског факултета Универзитета у Београду и Исламског универзитета у Џакарти.

– дана 09. маја 2011. године гост Православног богословског факултета био је проф. др Рјуићио Тани, јапански православни патролог, који је у великом амфитеатру ове високошколске установе одржао предавање о светом Максиму Исповеднику „Динамика између човека и природе у делу св. Максима Исповедника“. Рјуићио Тани (рођен 1945. године) је професор емеритус на Универзитету Кјушу (Јапан). Завршио Токијски универзитет 1969. године, одбранио докторску дисертацију на Токијском универзитету 1976, доцент на Кјушу универзитету од 1979, ванредни професор на Кјушу универзитету од 1982, редовни од 1993. Пензионисан је 2009. године. Објавио је монографије: *Философија код Августина: Itago Dei*, 1994. године; „*Бој и човек код Григорија Ниског*“, 2000. године; „*Човек и Theosis код Максима Исповедника*“, 2009. године. Превео са грчког на јапански језик, поред осталог, дела Григорија Ниског, *Животиј Мојсијев*, 1992. године и *Филокалију*, књиге 3 и 4. Гостовање проф. Танија у нашој средини представљао је додатни гест пријатељства и састрадања нашег народа и Цркве према јапанском народу, тешко погођеном катастрофалним земљотресом, и његовој Цркви.

– дана 18. и 19. маја 2011. године одржан је међународни научни скуп *Право и вера* на Правном и Православном богословском факултету Универзитета у Београду у организацији Министарства вера и дијаспоре Владе Републике Србије, Правног факултета, Православног богословског факултета, Фондације Конрад Аденауер и Хришћанског културног центра.

У оквиру своје посете Србији, а као учесници првог међународног научно-духовног симпозиона о женском монаштву који је одржан у манастиру Жичи од 1. до 4. септембра 2011. године, митрополит сантависки и горски (Грузијска патријаршија) господин Андреј, монах Мојсије Светогорац и Кипријан Ватопедски, посетили су факултет 5. септембра 2011. године. Исто је учинио и митрополит алепијски и веријски, господин Павле (Антиохијска патријаршија) 6. септембра 2011. године.

– дана 5. септембра 2011. године гости Православног богословског факултета били су Митрополит сантависки и горски, Грузијска патријаршија, господин Андреј, монах Мојсије Светогорац и Кипријан Ватопедски. Митрополит алепијски и веријски, господин Павле, Антиохијска патријаршија, посетио је факултет 6. септембра 2011. године.

Остале екскурзије

Извештај о апсолвентској екскурзији 2010/11. године

Са благословом декана Православног богословског факултета преосвећеног владике Иринеја, 27. маја 2011. године, из Београда у Рим кренуо је аутобус апсолвената нашег светог училишта предвођен мр Златком Матићем и мр Предрагом Петровићем. Екскурзија је трајала недељу дана. Прво одредиште био је славни Трст и посета велелепном Храму Светог Спиридона. Срдачно смо били примљени од стране гостољубивих Тршћана, наше браће у Христу. После разгледања Трста кренули смо ка Аквилеји где смо посетили древне зидине овог чувеног патријархата још из доба досељавања Словена. После тога уследио је пут у Фиренцу где смо у оближњем градићу Монтекасину преноћили. Ујутру смо обишли Фиренцу и њене велелепности. Наставили смо пут ка Риму где смо стигли у вечерње сате и одсели у предивном хотелу у центру Рима. У Риму смо провели три дана. Обишли смо Ватикан са катедралном црквом Светог Петра, ватиканске музеје, Цркву Светог Климента, Цркву Светог Павла ван зидина Рима, катакомбе Светог Калиста, Палатин, Колосеум, као и многе друге знаменитости Рима. Последњи дан предвиђен је за обилазак Асизија и Равене. У Асизију смо преноћили последње вече у дивном хотелу из ког се видео читав мали Асизи. Овде смо обишли Цркву Светог Фрање, градску катедралу посвећену Светом Руфину, шетали средњевековним улицама Асизија и посетили општински трг. Наставили смо ка Равени где смо посетили цркву светог Аполинарија из Класе, Аријанску крстионицу, предивну Цркву Светог Виталија.

Након предаха упутили смо се ка нашој земљи, са песмом и радошћу, јер су нам срца била испуњена старохришћанском древношћу напојеном крвљу хришћанских мученика који нам и благословише ово путешествије, провели нас сигурно и безбедно кроз светиње Италије и вратише нашој домовини.

Сава Милин